

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 438/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Matejom Valjentom, advokátska kancelária, Jesenského 232, Partizánske, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 46/2016 z 27. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. Matejom Valjentom, advokátska kancelária, Jesenského 232, Partizánske, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 a na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 46/2016 z 27. júna 2016 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Partizánske (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 2/2015 z 3. júna 2015 uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 2 písm. a) a d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Odvolanie, ktoré sťažovateľ proti rozsudku podal, bolo zamietnuté uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 106/2015 zo 17. februára 2016.

3. Sťažovateľ napadol druhostupňové rozhodnutie dovolaním, ktoré oprel o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), a síce, že bol skutok všeobecnými súdmi nesprávne právne posúdený ako trestný čin. Najvyšší súd namietaným uznesením predmetné dovolanie odmietol pre nesplnenie dovolacích dôvodov podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

3. V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľ namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv garantovaných ústavou a dohovorom, keďže podľa jeho názoru mu v rámci vedeného trestného stíhania nebol preukázaný úmysel spáchať trestný čin, a teda neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery.

4. Sťažovateľ v sťažnosti v konkrétnostiach dôvodí: *«Je pravdou, že Obžalovaný nevedol účtovníctva spoločensva [REDAKOVANÉ] v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení, a teda nemožno vylúčiť zodpovednosť podľa občianskoprávných predpisov, avšak takéto konanie Obžalovaného, pri absencii úmyslu, nemožno subsumovať pod trestnoprávnu zodpovednosť. Ako vyplýva z obsahu nižšie uvedených rozhodnutí, k reparácii spôsobeného následku v tomto prípade postačuje civilné konanie, ktoré je primárne určené k tomu, aby riešili obdobné sporné prípady ohľadne*

náhrady škody. Len samotné spôsobenie schodku na zverených finančných hodnotách, resp. nedostatočné alebo nesprávne vedenie účtovníctva zo strany Obžalovaného nie je a ani nemôže byť samo o sebe činom, za ktorý je trestne zodpovedný. Dovoľujem si poukázať na skutočnosť, že Odsúdenému je podľa obžaloby kladené za vinu, že „si neoprávnene prisvojil finančnú hotovosť celkovo vo výške 7329,42 EUR, ktorá mu bola zverená vlastníkami bytov, za účelom ich správy, pričom uvedené finančné prostriedky neodviedol na bankový účet spoločnosti vlastníkov bytov a nepoužil ich na úhradu správy bytov, taktiež ani nevrátil preplatok nájomného ale použil ich pre vlastnú potrebu...“, avšak ani z vykonaného dokazovania v tomto prípade absolútne nevyplýva, na akú úhradu nepoužil Odsúdený finančné prostriedky, ktoré mu boli zverené vlastníkami jednotlivých bytov, keď aj z výpovede poškodeného vyplýva, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] mala v uvedenom období uhradené všetky svoje záväzky (aj keď je pravdou, že niektoré boli uhradené s omeškaním), a teda všetky záväzky spoločnosti [REDAKOVANÉ] boli za trvania funkcie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] ako štatutárneho zástupcu poškodeného uhradené, a teda vykonané dokazovanie je v rozpore so skutkom, ktorý je Odsúdenému kladený za vinu, nakoľko všetky finančné prostriedky boli použité na úhradu správy bytov, žiadne finančné prostriedky neboli použité na iný účel.»

5. Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na celý rad rozhodnutí všeobecných súdov a tiež Ústavného súdu Českej republiky v prípadoch obdobných jeho veci, ktoré sa vo svojej podstate týkajú spôsobu vyhodnotenia skutkového stavu pri súčasnom uplatnení zásady subsidiarity trestnej represie.

6. Odkazuje tiež na zásadu „in dubio pro reo“ a v nadväznosti na to zdôrazňuje, že v jeho trestnej veci sa konajúce súdy dôsledne neriadili Trestným poriadkom, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov zakotvenou v § 2 ods. 12 trestnoprocesného kódexu, keďže podľa názoru sťažovateľa „z vykonaného vyšetrovania nevyplýva žiadny dôkaz o tom, že [REDAKOVANÉ] spáchal uvedený skutok, práve naopak, dokazovanie preukázalo, že nemal úmysel spôsobiť škodu“.

7. Na základe prezentovanej argumentácie sťažovateľ v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru namietaným uznesením najvyššieho súdu, predmetné uznesenie zrušil, vrátil vec najvyššiemu súdu na nové konanie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

8. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

10. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle

konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

11. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

12. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania.

13. Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú konajúci súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia.

14. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom dovolania sťažovateľa, ktoré uplatnil proti druhostupňovému rozhodnutiu, a zistil, že dovolacie námietky sú v podstate totožné s argumentáciou, ktorú sťažovateľ prezentoval v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

15. Najvyšší súd rozhodnutie, ktorým vyhodnotil dovolacie dôvody uplatnené sťažovateľom ako nepreukázané, založil na argumentácii, ktorú ústavný súd posúdil a zaujal k nej svoje stanovisko.

16. Najvyšší súd poukázal v úvode odôvodnenia svojho rozhodnutia na znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pod ktoré sa pokúsil sťažovateľ subsumovať svoju argumentáciu o naplnení dovolacieho dôvodu. Na tomto mieste najvyšší súd zdôraznil, že v medziach uvedeného dovolacieho dôvodu nemožno namietat' správnosť a úplnosť zisteného skutku, tak ako ho ustálili všeobecné súdy, keďže dovolaciemu súdu ako mimoriadnej opravnej inštancii neprislúcha možnosť preskúmavať, hodnotiť a meniť skutkové zistenia, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené, a teda ani hodnotiť úplnosť a správnosť vykonaného dokazovania. V tomto smere dovolací súd odkázal na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu zakotveného v citovanom ustanovení Trestného poriadku, kde sťažovateľovi vysvetlil, že *„Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi nižšieho stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek meniť a dopĺňať.“*

17. V nadväznosti na prezentovanú interpretáciu relevantného ustanovenia Trestného poriadku, ktoré bolo pri posúdení prípustnosti dovolania sťažovateľa najvyšším súdom

aplikované, konštatoval najvyšší súd, že uplatnené dovolacie námietky sťažovateľa smerujú primárne do oblasti skutkových zistení, keďže ide o výhrady sťažovateľa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, na základe ktorých sťažovateľ považuje skutkové závery rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu za nesprávne. Ako skutkové výhrady, stojace mimo uplatnený dovolací dôvod, kvalifikoval najvyšší súd aj námietky sťažovateľa o nepreukázaní subjektívnej stránky trestného činu vykonaným dokazovaním. Argumentáciu sťažovateľa tak najvyšší súd považoval za nespôsobilú k naplneniu uplatneného dovolacieho dôvodu.

18. Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľovi bolo zo strany dovolacieho súdu na podklade interpretácie dotknutého ustanovenia Trestného poriadku náležite a vyčerpávajúco vysvetlené, že ním predstretá argumentácia, ktorú subjektívne vnímal ako naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v skutočnosti predstavovala hodnotenie procesu dokazovania z jeho pohľadu, teda v podstate korekciu skutkových záverov, ktorej sa prostredníctvom uvedenej námietky sťažovateľ dožadoval, ktorá však dovolaciemu súdu zásadne neprislúcha.

19. Z uvedeného je zrejmé, že dovolací súd sa s námietkami sťažovateľa uplatnenými v podanom dovolaní náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody na zamietnutie jeho dovolania. Odpoveď najvyššieho súdu na vymedzené dovolacie námietky sťažovateľa hodnotí ústavný súd ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu.

20. Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd sťažnosť sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú a ako takú ju v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2017